

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

вул. Чорновола В., 25, оф.49, Київ, 01135
факс/тел.: 501-18-75

р/р 2600601192 в ПуАТ "ФІДОБАНК",
м.Київ, МФО 300175, код 20064083

Вих. № 426/14 від 04 листопада 2014 р.

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сфері
ринків фінансових послуг**

Зауваження та пропозиції до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення меж відповідальності членів органів управління та посадових осіб кредитної спілки за збитки, завдані їх діями (бездіяльністю)»

У запропонованому Законопроекті пункт 1 змін, що вносяться до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122), в частині доповнення його статтею 164¹⁷. Порушення законодавства у сфері кредитної кооперації «Порушення головою правління кредитної спілки встановлених законодавством прав членів кредитної спілки, періодичності, порядку скликання та проведення загальних зборів членів кредитної спілки, затвердження внутрішніх положень та процедур кредитної спілки, які не відповідають вимогам законодавства - тягне за собою накладення штрафу у розмірі від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.» напряду суперечить Закону України «Про кредитні спілки», зокрема, абзацам першому та другому частини шостої статті 14 «Загальні збори членів кредитної спілки», якою визначений наступний порядок скликання загальних зборів: Загальні збори членів кредитної спілки **скликаються спостережною радою** у строки, передбачені статутом кредитної спілки, але не рідше ніж один раз на рік.

Позачергові загальні збори членів кредитної спілки **скликаються спостережною радою кредитної спілки** з власної ініціативи у будь-якому випадку, якщо цього потребують інтереси кредитної спілки, а також **на вимогу ревізійної комісії або не менш як 20 відсотків членів кредитної спілки**. Якщо протягом 20 днів з дня отримання такої письмової вимоги спостережна рада кредитної спілки не виконає зазначену вимогу та не зробить повідомлення членам про скликання позачергових загальних зборів, **ревізійна комісія або члени кредитної спілки** вправі самі скликати позачергові загальні збори.

Крім того, в частині затвердження внутрішніх положень та процедур кредитної спілки, Законом України «Про кредитні спілки» передбачений наступний розподіл повноважень:

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 14 Закону України «Про кредитні спілки», «до виключної компетенції **загальних зборів членів кредитної спілки** належить: ... **затвердження положень про спостережну раду, ревізійну комісію, кредитний комітет та правління;**» (абзац 8 частини другої статті 14)

відповідно до абзаців 1 – 3 частини другої статті 15 «Спостережна рада кредитної спілки»: «До компетенції **спостережної ради кредитної спілки** належить:

Отримано 15 груд. 50 хв.
"09" 11 2014 р.

затвердження положень про порядок надання послуг, передбачених цим Законом та статутом кредитної спілки, членам кредитної спілки;
встановлення видів кредитів, що надаються кредитною спілкою;»

Таким чином, правопорушення, викладені у пункті першому пропонованої статті 164¹⁷ Кодексу України про адміністративні правопорушення, знаходяться за межами компетенції голови правління кредитної спілки і не можуть бути підставою для притягнення його до будь-якої відповідальності.

Складається враження, що автори законопроекту не знайомі з основними поняттями базового закону кредитної кооперації – Закону України «Про кредитні спілки».

У пункті 3 запропонованого законопроекту наведено пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про кредитні спілки», які містять неоднозначні тлумачення і можуть бути використаними для побудови корупційних схем.

Прикладом цього, зокрема, є абзац другий підпункту першого цього пункту, що містить наступне визначення конфлікту інтересів:

«конфлікт інтересів - наявні та потенційні суперечності між особистими інтересами та посадовими чи професійними обов'язками особи, які можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень;»

Яким чином під час перевірок уповноважений орган збирається оцінювати «потенційні суперечності», які можуть вплинути на «добросовісне виконання своїх повноважень»?

У цьому ж підпункті міститься визначення «близьких осіб». Необхідно відмітити, що чинне законодавство про кредитні спілки переважено визначеннями «пов'язаних», «асоційованих» (розпорядження Нацкомфінпослуг № 177), а тепер ще й «близьких осіб», при цьому, визначення стосується терміну «близькі особи», а у пункті законопроекту, у якому прописані обмеження щодо таких осіб (пункт 3 підпункту 2) законопроекту), йдеться про «близьких між собою осіб».

Пункт 3 підпункту 2) в свою чергу містить неоднозначні положення щодо заборони «близьким між собою особам» займати посади в різних органах управління, оскільки до складу органів управління кредитної спілки пунктом 1 підпункту 2) включаються загальні збори членів кредитної спілки. Виходячи з логіки законотворця, обрання особи до складу будь-якого органу управління є безумовною підставою для виключення всіх її близьких осіб зі складу кредитної спілки. І за якими ознаками будуть ідентифікуватися перевіряючими з числа «близьких» «особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі»?

Пунктом п'ятим підпункту 2) вводиться порядок прийняття рішень «органами управління кредитної спілки (крім загальних зборів членів кредитної спілки) шляхом поіменного голосування із фіксацією результатів такого голосування у відповідних протоколах.» Якщо законотворець звертається за досвідом до регламенту Верховної ради, яким, до речі, відкрите поіменне голосування встановлюється лише до окремих питань, не погано було би звернути увагу на кількість «близьких між собою осіб» (у визначенні Нацкомфінпослуг), які обрані до цього поважного органу.

Корупційна складова міститься також у пункті шостому підпункту 2) законопроекту, яким встановлено персональну відповідальність голови правління та керівників відокремлених підрозділів за «неналежне виконання або невиконання покладених на них завдань, порушення законодавства України, а також вимог статуту та інших внутрішніх документів кредитної спілки.» Виникає питання, чи повинен голова правління виконувати рішення спостережної ради, якщо таке рішення суперечить законодавству України? Чи кожний перевіряючий буде на власний розсуд визначати персональну відповідальність?

Перелік питань до законопроекту можна продовжити. Головним недоліком запропонованого документу є відсутність як позитивного поштовху для розвитку системи кредитної кооперації України, так і неможливість усунення наявних проблем у сфері управління кредитними спілками та забезпечення захисту прав та інтересів споживачів небанківських

кредитних установ. Отже, прийняття законопроекту не покращить ситуацію на ринку, а буде черговим джерелом живлення корупційних схем.

Таким чином, прийняття законопроекту не сприятиме підвищенню ефективності регулювання діяльності небанківських кредитних установ, і не призведе до забезпечення захисту майнових прав членів кредитних спілок.

У зв'язку з наведеним вище НАКСУ вважає недоцільним прийняття законопроекту у запропонованому вигляді і наполягає на його фаховому опрацюванні та детальній переробці.

**Президент Національної асоціації
кредитних спілок України**

П.М. Козинець